

บทความวิจัย

เรื่อง เงินวอนกับบุคคลสำคัญเกาหลีช่วงปีค.ศ. 1966 – 2009

โดย

นางสาวพรภิญญา เทพจินดา

รหัสนักศึกษา 05530598

เสนอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรพร ภู่งศ์พันธุ์

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 460 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2556

ชื่อเรื่อง	เงินวอนกับบุคคลสำคัญเกาหลีช่วงปีค.ศ.1966 – 2009
ชื่อผู้วิจัย	นางสาวพรภิญญา เทพจินดา รหัสนักศึกษ 05530598
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราพร ภู่งศ์พันธุ์
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องเงินวอนกับบุคคลสำคัญเกาหลีช่วงปีค.ศ.1966 – 2009 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสำคัญของบุคคลสำคัญที่เชื่อมโยงกับบริบททางการเมืองและเศรษฐกิจ และเหตุผลในการเลือกบุคคลสำคัญที่ปรากฏในเงินวอน

จากการวิจัยพบว่าบุคคลสำคัญที่ปรากฏในเงินวอนล้วนมีบทบาทสำคัญในยุคโชซอนที่ลัทธิขงจื้อมีบทบาทอย่างมาก อีกทั้งยังมีความสามารถหลากหลายด้าน เช่น ด้านการสู้รบ ด้านอักษรศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านปรัชญา และด้านศิลปะ บุคคลสำคัญเหล่านี้มีส่วนใหญ่เป็นผู้ชายแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับผู้ชายของเกาหลี แต่ในปีค.ศ. 2009 ได้มีการผลิตธนบัตรใบละ 50,000 วอน โดยมีผู้หญิงปรากฏบนธนบัตรเป็นครั้งแรก แสดงให้เห็นว่าเกาหลีได้ให้ความสำคัญกับผู้หญิงเพิ่มมากขึ้น ตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป

คำสำคัญ

เงินวอน, บุคคลสำคัญของเกาหลี

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สาธารณรัฐเกาหลีในอดีตเป็นสังคมเกษตรกรรมแต่ได้เปลี่ยนโครงสร้างเป็นสังคมอุตสาหกรรมหลังจากสงครามเกาหลี เนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติไม่มากนัก จึงส่งเสริมอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมบันเทิง และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จึงทำให้เงินวอนมีความสำคัญ โดยในปัจจุบันค่าเงินวอนอยู่ที่ประมาณ 1 วอน เท่ากับ 0.03 บาท (ค.ศ. 2013)

ในอดีตก่อนที่สาธารณรัฐเกาหลีจะมีการใช้เงินตรา นั้น มีการแลกเปลี่ยนสินค้า โดยใช้สินค้ากับสินค้า เช่น ทองคำ เงิน ผ้าไหม ม้า วัว ทาส ที่ดิน เป็นต้น การใช้เงินตราเริ่มปรากฏในปี ค.ศ.996 โดยใช้เหรียญของเงินในการซื้อขายสินค้า ทางการประกาศใช้เงินเหรียญเงินในปี ค.ศ.1097 แต่ไม่เป็นที่นิยมนักในสมัยโชซอนรัชสมัยกษัตริย์ของโจ (ค.ศ.1724 - 1776) และกษัตริย์ชองโจ (ค.ศ.1776 - 1800) เกิดการใช้เงินตราในการแลกเปลี่ยนสินค้า ในศตวรรษที่ 18 เริ่มผลิตเหรียญเงินที่สะดวกทั้งสำหรับพกพาและการใช้จ่าย และนิยมใช้กันเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

เงินวอนประกาศใช้เมื่อปีค.ศ. 1966 เงินวอนมีทั้งแบบเหรียญและธนบัตร เหรียญมี 6 ชนิด คือ เหรียญ 1, 5, 10, 50, 100 และ 500 วอน ซึ่งในปัจจุบันเหรียญ 1 และ 5 วอนพบเห็นได้ยาก ด้านหน้าเหรียญเป็นรูปต่างๆ ด้านหลังบอกตัวเลขค่าของเงิน เหรียญ 1 วอน ด้านหน้าเป็นรูปดอกมูกุงฮวาดอกไม้ประจำชาติ เหรียญ 5 วอน ด้านหน้าเป็นรูปเรือเต่าหรือคอบุกซอน เหรียญ 10 วอน ด้านหน้าเป็นรูปเจดีย์ทาโบทับ เหรียญ 50 วอน ด้านหน้าเป็นรูปพระเจ้าเซจงมหาราช เหรียญ 100 วอน ด้านหน้าเป็นรูปพลเรือเอกอิฮุนชิน และเหรียญ 500 วอน ด้านหน้าเป็นรูปนกกระเรียน

ธนบัตรมี 4 ชนิด คือ ธนบัตร 1,000 , 5,000 , 10,000 และ 50,000 วอน ธนบัตร 1,000 วอนมีภาพนักปราชญ์ลีฮวาง สมัยราชวงศ์ยี่ ด้านหลังเป็นรูปโรงเรียนโคซนชอวอนของลีฮวาง ธนบัตร 5,000 วอน เป็นรูปนักปราชญ์อึอี ซึ่งเป็นนักปราชญ์สมัยเดียวกับลีฮวาง ด้านหลังเป็นรูปโอจุกซอน ธนบัตร 10,000 วอน เป็นภาพพระเจ้าเซจงมหาราช สมัยราชวงศ์ยี่ ผู้ประดิษฐ์อักษร

เกาหลีแทนอักษรจีน ด้านหลังเป็นรูปตำหนักเฮอซึ่งอยู่ที่บริเวณพระราชวังคยองบก และธนบัตร 50,000 วอน เป็นรูปนางชินซาอิมดัง ซึ่งเป็นมารดาของอีอี นักปราชญ์ขงจื้อผู้มีชื่อเสียง

จะเห็นได้ว่าเหรียญและธนบัตรของสาธารณรัฐเกาหลีนั้น มีบุคคลสำคัญในอดีตปรากฏอยู่ และทุกท่านมีชื่อเสียงในช่วงสมัยโชซอนอาจเป็นไปได้ว่าสมัยนั้นการใช้เงินแลกเปลี่ยนสินค้าเป็นที่แพร่หลาย และมีผู้หญิงเพียงคนเดียวที่ปรากฏอยู่บนธนบัตรคือ นางชินซาอิมดัง ซึ่งสาธารณรัฐเกาหลีเป็นสังคมชายเป็นใหญ่อาจเป็นการสื่อถึงสิทธิเสรีภาพของสตรีที่มีเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบันก็เป็นได้

จากความน่าสนใจดังกล่าว ผู้วิจัยใคร่ศึกษา “เงินวอนกับบุคคลสำคัญเกาหลี” เพื่อศึกษาความสำคัญของบุคคลสำคัญที่เชื่อมโยงกับบริบททางการเมืองและเศรษฐกิจ และเหตุผลที่อยู่เบื้องหลังในการเลือกบุคคลสำคัญที่ปรากฏในเงินวอน

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสำคัญของบุคคลสำคัญที่เชื่อมโยงกับบริบททางการเมืองและเศรษฐกิจ
2. เพื่อศึกษาเหตุผลในการเลือกบุคคลสำคัญที่ปรากฏในเงินวอน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางประวัติศาสตร์โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารชั้นรอง ประกอบด้วยเอกสารที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ทั้งในรูปแบบของหนังสือ บทความ สารนิพนธ์และการรวบรวมข้อมูลทางสื่อออนไลน์

4. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่ใช้ในงานวิจัยเรื่องเงินวอนกับบุคคลสำคัญเกาหลีช่วงปีค.ศ. 1966 – 2009 มีดังนี้

ไพบูลย์ ปีตะเสน (2545) เรื่อง “ประวัติศาสตร์เกาหลีจากยุคเผ่าพันธุ์ถึงราชวงศ์สุดท้าย” กล่าวถึงประวัติศาสตร์เกาหลีในยุคต่างๆเริ่มตั้งแต่ยุคที่อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มครอบครัวแบบง่ายๆ จากนั้นจึงพัฒนาเป็นสายตระกูลครอบครัว โดยมีมนุษย์ที่อาวุโสสูงสุดเป็นหัวหน้าและมีอำนาจปกครองสายตระกูล เว้นแต่เรื่องสำคัญๆ จะต้องได้รับความยินยอมจากบุรุษทุกคนในสายตระกูล และสายตระกูลครอบครัวก็พัฒนาเป็นชนเผ่าจนเกิดเป็นอาณาจักรซึ่งก็มีการล่มสลายและรุ่งเรืองของแต่ละอาณาจักรผ่านไปเรื่อยๆตามกาลเวลาจนถึงราชวงศ์สุดท้ายของเกาหลี อีกทั้งยังมีการกล่าวถึงพื้นฐานภาษาเกาหลี การเทียบเสียงและการสะกดภาษาเกาหลี รวมทั้งลำดับอาณาจักรและราชวงศ์เกาหลีเปรียบเทียบกับจีนและญี่ปุ่นอีกด้วย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องนี้ คือ มีการพบเหรียญเงินของจีนสมัยต้นศตวรรษที่ 1 สมัยอาณาจักรโคกูรยอมีการจ่ายภาษีเป็นผ้าดิบหรือข้าวเปลือก และมีระบบการซื้อขายทรัพย์สินต่างๆ เช่น ที่ดิน บ้าน วัว ม้า และทาส สมัยอาณาจักรแพคเจมีการจ่ายภาษีเป็นผ้าไหม ผ้าป่าน และข้าวเปลือก สมัยอาณาจักรรวมซิลลามีการแลกเปลี่ยนสินค้าเป็นทองคำ เงิน ผ้าไหม โสม ตำราหนังสือต่างๆ เป็นการแลกเปลี่ยนเชิงวัฒนธรรมมากกว่าเป็นการค้าเต็มรูปแบบ เนื่องจากวัฒนธรรมของลัทธิขงจื้อที่มีอิทธิพลในจีนและเกาหลี ถือว่าการซื้อขายเป็นกิจกรรมที่ไม่ก่อประโยชน์และพ่อค้าถือเป็นชนชั้นที่ต่ำที่สุดในสังคม การใช้เหรียญเริ่มต้นขึ้นในรัชสมัยกษัตริย์ของจง มีการส่งเครื่องราชบรรณาการเป็นผ้าป่านผลิตที่บ้านให้แก่ราชสำนัก นับตั้งแต่ศตวรรษที่ 11 การแลกเปลี่ยนสินค้ากระทำในรูปของการแลกเปลี่ยนสินค้ากับสินค้าหรือโดยใช้สื่อกลาง เช่น ข้าว และผ้าทอ เป็นต้น การใช้เงินเหรียญของจีนในการซื้อขายสินค้าเริ่มปรากฏในปี ค.ศ.996 และต่อมาทางการได้ประกาศใช้เงินเหรียญเงินในปี ค.ศ.1097 แต่การค้าขายโดยใช้เหรียญเงินยังคงได้รับความนิยมเฉพาะในหมู่ชนชั้นขุนนางและในด้านการค้ากับต่างประเทศเท่านั้น เพราะประชาชนส่วนใหญ่ในอาณาจักรโครยอยังคงนิยมใช้การแลกเปลี่ยนสินค้ากับสินค้า แม้ว่าทางการได้พยายามส่งเสริมให้ค้าขายสินค้าโดยใช้เงินเหรียญก็ตาม ในสมัยโชซอนรัชสมัยกษัตริย์ของโจ (ค.ศ.1724 - 1776) และกษัตริย์ของโจ (ค.ศ. 1776 - 1800) เกิดการใช้เงินตราในการแลกเปลี่ยนสินค้า ในศตวรรษที่ 18 เริ่มผลิตเหรียญเงินที่สะดวกทั้งสำหรับพกพาและการใช้จ่าย

เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้มุ่งเน้นที่จะศึกษาความสำคัญของบุคคลสำคัญที่ปรากฏบน เหรียญธนบัตร ซึ่งเหรียญ 100 วอน ด้านหน้าเป็นรูปพลเรือเอกอิซุนชิน ธนบัตร 1,000 วอนมีภาพ ลีฮวาง สมัยราชวงศ์ยี่ เป็นบิดาแห่งการศึกษาของชาวเกาหลี ธนบัตร 5,000 วอน เป็นรูปออีอึ นักปราชญ์ขงจื้อ ธนบัตร 10,000 วอน เป็นภาพพระเจ้าเซจงมหาราช สมัยราชวงศ์ยี่ ผู้ประดิษฐ์ อักษรเกาหลี และธนบัตร 50,000 วอน เป็นรูปนางชินซาอิมดง ซึ่งเป็นมารดาของออีอึ หนังสือเล่มนี้ ได้กล่าวถึงบุคคลสำคัญที่ปรากฏในเงินวอนดังนี้ กษัตริย์เซจงได้ทำการประดิษฐ์ตัวอักษรภาษา เกาหลีที่เรียกว่า “ฮันกึล” ขึ้นมาเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นครั้งแรกที่เกาหลีมีระบบการ บันทึกรายงานด้วยภาษาเขียนของตนเอง ทำให้งานเขียนซึ่งแต่เดิมที่ต้องใช้ตัวอักษรจีนและถูกจำกัดอยู่ เฉพาะในชนชั้นสูง ได้กลายเป็นที่แพร่หลายในหมู่คนทั่วไปมากขึ้น หลังจากอักษรเกาหลีมีการใช้ กันอย่างแพร่หลายมากขึ้น ทำให้งานวรรณกรรมที่เคยจำกัดอยู่เฉพาะในชนชั้นสูงได้แพร่กระจายสู่ ชนชั้นอื่นของสังคมมากขึ้น ขณะเดียวกันอักษรเกาหลียังช่วยส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรคงาน วรรณกรรมของสังคมเกาหลีได้ในเวลาอันรวดเร็วเช่นกัน ความเจริญก้าวหน้าที่ปรากฏในรัชสมัย กษัตริย์เซจง ได้แก่ บันทึกรายงานภูมิศาสตร์ภาคสมบูรณโดยแกะสลักลงบนแผ่นศิลา มีการจัดทำ ปฏิทิน (เป็นปฏิทินจันทรคติ ลักษณะเดียวกันกับของจีน) มีการประดิษฐ์เครื่องมือดาราศาสตร์ เช่น ลูกโลกสวรรค์ นาฬิกาแดด นาฬิกาน้ำ และยังมี การประดิษฐ์เครื่องวัดปริมาณน้ำฝนเป็นครั้งแรก ซึ่ง ได้แจกจ่ายไปยังมณฑล 8 แห่งเพื่อบันทึกปริมาณน้ำฝนในแต่ละท้องที่

นายพลเรือ ลีซุนชินเป็นผู้ประดิษฐ์เรือรบทรงเต่าและเป็นวีรบุรุษในประวัติศาสตร์ เกาหลี ผู้นำทัพเรือต่อต้านการรุกรานของญี่ปุ่นในช่วงปี ค.ศ.1592-1597 โดยในปีค.ศ.1592 ฮีเดโย ชิได้จัดส่งกองทหารญี่ปุ่นประมาณ 150,000 คน เพื่อโจมตีเกาหลี กองทัพเรือของเกาหลีที่นำโดย นายพลลี ซุนชินยังสามารถคงความเข้มแข็งในสถานการณ์สงครามที่ล่อแหลมนี้ได้ นายพลลี ซุน ชินได้ประดิษฐ์ “เรือรบทรงเต่า” ซึ่งเป็นเรือรบลำแรกในประวัติศาสตร์ที่สร้างด้วยเหล็กอย่าง แข็งแรง ด้านหน้าเรือทำเป็นรูปทรงหัวเต่าเพื่อใช้เป็นอาวุธกระแทกเรือข้าศึกให้จมลง นายพลลี ซุนชินใช้เรือรบทรงเต่านี้ทำลายและสกัดกั้นกองทัพเสริมของญี่ปุ่นจนหมดสิ้น ทำให้กองทัพญี่ปุ่น ที่หลงเหลือในเกาหลีต้องถูกตัดขาดจากประเทศญี่ปุ่นโดยสิ้นเชิง

ลีฮวางเป็นขุนนางนักวิชาการที่มีชื่อเสียงที่สุดในสายก้าวหน้า สังคมเกาหลีใน สมัยโชซอนยึดถือคำสอนแบบขงจื้อใหม่ตามแนวคิดของจูซี (มีการแตกแยกทางความคิดออกเป็น 2 กระแส คือ กลุ่มขุนนางรุ่นใหม่และกลุ่มขุนนางอาวุโส โดยกลุ่มขุนนางรุ่นใหม่เคร่งครัดในปรัชญา ขงจื้อใหม่ของจูซีซึ่งมุ่งเน้นที่การศึกษาตำราขงจื้อเป็นหลัก ในขณะที่กลุ่มขุนนางอาวุโสเน้น ปรัชญาความคิดแบบขงจื้อในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของแนววรรณกรรมจินเท่านั้น) แต่แนวคิดนี้ได้ ก่อให้เกิด 2 กระแสหลักทางความคิด เนื่องจากการตีความที่แตกต่างกัน จูซีเป็นนักปรัชญาชาวจีน

ที่มีแนวคิดพื้นฐานว่า จักรวาลประกอบด้วย “หลี่” (รูปแบบที่เป็นนามธรรม) และ “จี้” (สาระ) โดย จูชีสอนว่า “หลี่” ของธรรมชาติมนุษย์โดยพื้นฐานนั้นมีลักษณะที่ดีและต้องได้รับการปลูกฝังด้วยการให้การศึกษาและอบรมทางด้านคุณธรรมที่ดีของสังคม ขุนนางนักวิชาการที่มีชื่อเสียงที่สุดในสายก้าวหน้า คือ ลี ฮวัง ซึ่งเป็นผู้ตีความทางความคิดของจูชีว่า “หลี่” มีความสำคัญมากกว่า “จี้” โดยอธิบายว่าสาระเกิดจากการก่อตัวของรูปแบบ ดังนั้นการหล่อหลอมรูปแบบที่ดี (การให้การศึกษา) ให้สมาชิกในสังคมจึงเป็นเรื่องสำคัญเพื่อเสริมสร้างคนให้มีความดี 5 ประการ คือ ความรัก ความซื่อตรง ความมีมารยาท ความรู้ และความน่าเชื่อถือ ส่วนกระแสที่ 2 นั้น เป็นกลุ่มขุนนางสายอาวุโสที่นำโดย “ลี อี” (ยูลกกอีอี) ที่ให้ความสำคัญของ “จี้” มากกว่า โดยเห็นว่า “หลี่” เป็นเพียงรูปแบบหรือเปลือกที่ห่อหุ้มสาระสำคัญหรือ “จี้” ไว้เท่านั้น ขุนนางนักวิชาการสายลีอีได้ให้ความสำคัญต่อความคิดของจูชีในฐานะที่เป็นแนวคิดเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในสังคมมากกว่าเป็นแนวคิดในเชิงปรัชญาทางสังคม

ประพนธ์ เรื่องณรงค์ (2531) เขียนเรื่อง “บันทึกจากเกาหลีใต้” กล่าวถึงเงินเกาหลีว่า เงินวอน แบ่งออกเป็นธนบัตร ตั้งแต่ 1,000 วอน 5,000 วอน และ 10,000 วอน ถ้าเป็นจำนวนแสนใช้แทนด้วยเช็คนาคาร์ ส่วนเงินเหรียญมีตั้งแต่ 1 วอน 5 วอน 10 วอน 50 วอน 100 วอน และ 500 วอน ธนบัตร 1,000 วอนมีภาพลีสวาท สมัยราชวงศ์ยี่ เป็นบิดาแห่งการศึกษาของชาวเกาหลี ด้านหลังเป็นรูปโรงเรียนโคซนชวอนของลีสวาท ธนบัตร 5,000 วอน เป็นรูปอีอี สมัยราชวงศ์ยี่ซึ่งเป็นนักการเมืองตัวอย่างของนักการเมืองปัจจุบัน ด้านหลังเป็นรูปโอดุกซอน บ้านเกิดของอีอีอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของเกาหลี ธนบัตร 10,000 วอน เป็นภาพพระเจ้าเซจงมหาราช สมัยราชวงศ์ยี่ ผู้ประดิษฐ์อักษรเกาหลีแทนอักษรจีน ด้านหลังเป็นรูปตำหนักเฮอ ซึ่งอยู่ที่บริเวณพระราชวังคยองบก ส่วนภาพเงินเหรียญนั้น เริ่มจาก 1 วอน ด้านหน้าเป็นรูปดอกมูกุงฮวาดอกไม้ประจำชาติด้านหลังบอกจำนวนเลข เหรียญ 5 วอน ด้านหน้าเป็นรูปเรือเต่าหรือคอบุกซอนด้านหลังบอกจำนวนเลข เหรียญ 10 วอน ด้านหน้าเป็นรูปเจดีย์ทาโบทับ ด้านหลังบอกจำนวนเลข เหรียญ 50 วอน ด้านหน้าเป็นรูปพระเจ้าเซจงมหาราช ด้านหลังบอกจำนวนเลข และเหรียญ 500 วอน ด้านหน้าเป็นรูปนกกระเรียน ด้านหลังบอกจำนวนเลข

Chung, Edward Y.J. (1995) เรื่อง “The Korean Neo-Confucianism of Yi T’oegyee and Yi Yulgok” กล่าวถึง ยูลกกอีอีว่าเป็นนักปราชญ์ขงจื้อที่มีชื่อเสียงที่สุดในยุคโชซอน เช่นเดียวกับ อีฮวัง (1501 - 1570) ยูลกกเขียนหนังสือให้ข้อแนะนำแก่นักเรียนระดับต้นในปี 1577 หลังจากงานเขียนชิ้นนั้น หนังสือก็ถูกใช้เป็นตำราเรียนอย่างแพร่หลายในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจนถึงสิ้นสุดยุคโชซอน (1392 - 1910) ชื่อเรื่องของหนังสือมีความหมายว่า จับไล่ความโง่เขลา ยูลกกเป็นนามปากกาของ อีอี มีต้นกำเนิดมาจากสถานที่ของบรรพบุรุษของเขา ชื่อ ยูลกก, อียู

ลก และ อีอี ล้วนหมายถึงเขาทั้งสิ้น หนังสือเล่มนี้ได้กล่าวถึงชีวิต อุปนิสัย และการศึกษาของเขา ซึ่งเขาเป็นคนที่มีความกตัญญู มีวินัยในตนเอง และมีวิสัยทัศน์ในการปฏิรูป

Dorothy Jahyun Kim and Joan R. (2003) เรื่อง **“Women and Confucian cultures in premodern China, Korea and Japan”** และ Thailarnkorea (ม.ป.ป.) บทความเรื่อง **“All about South Korea”** และ Calla Lily (2555) บทความเรื่อง **“เมื่อเจ้าป่า...แกละไปเที่ยว”** กล่าวถึงชินซาอิมคังสตรีคนแรกที่ปรากฏบนธนบัตรของเกาหลี ซึ่งดั้งเดิมเป็นสังคมชายเป็นใหญ่มีอิทธิพลจากลัทธิขงจื้อ และนางยังเป็นมารดาของยูลกกอีอี นักปราชญ์ผู้มีชื่อเสียงในสมัยโชซอนว่าเป็นศิลปินและนักเขียนหญิงในศตวรรษที่ 16 ซึ่งแสดงนัยยะอย่างชัดเจนถึงสถานะของผู้หญิงที่ดีขึ้น และความเท่าเทียมกันทางเพศในยุคปัจจุบัน นางเป็นผู้มีบทบาทที่ผลักดันให้ลูกประสบความสำเร็จและมีชื่อเสียง เป็นสัญลักษณ์ของแม่ผู้ปราดเปรื่องและภรรยาที่ดี และเป็นยอดหญิงแห่งยุคราชวงศ์โชซอน

ดำรง ฐานดี (2546) เรื่อง **“สังคมและวัฒนธรรมเกาหลี เรื่อง การเมืองเกาหลี”** กล่าวถึงการเมืองการปกครองของสังคมบนคาบสมุทรเกาหลี ซึ่งเป็นที่ตั้งของสังคม 2 สังคมที่เคยมีประวัติศาสตร์ร่วมกันมาตั้งแต่อดีต แต่เนื่องด้วยปัญหาการเมืองระหว่างประเทศในช่วงตอนกลางของคริสต์ศตวรรษที่ 20 ทำให้ต้องแบ่งออกเป็น 2 ประเทศ โดยเกาหลีเหนือยึดระบบการเมืองแบบคอมมิวนิสต์ ในขณะที่เกาหลีใต้ทำการปกครองแบบเสรีประชาธิปไตยทำให้ระบบการเมืองการปกครองของสองประเทศนี้แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งหนังสือเล่มนี้จะอธิบายสภาพสังคมในเชิงประวัติศาสตร์ที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันก่อน แล้วจึงอธิบายสภาพสังคมหลังแบ่งแยกประเทศจนถึงปัจจุบัน โดยมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับบทความชิ้นนี้ โดยเนื้อหาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับลัทธิขงจื้อและเศรษฐกิจ คือ เกาหลีรับวัฒนธรรมจีนทั้งภาษา และลัทธิขงจื้อเข้ามาในตอนทีเกาหลีโบราณติดต่อกับจีนในสมัยกษัตริย์โชชูรินแห่งอาณาจักรโคคูริว และนำไปปรับใช้ ลัทธิขงจื้อมีอคติต่อการค้าและการเงินจึงไม่เกื้อหนุนต่อความเจริญทางเศรษฐกิจหัตถกรรมและอุตสาหกรรม รวมทั้งไม่สนับสนุนให้รัฐบาลมีรายได้จากการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ขุนนางอยู่ได้ด้วย การเก็บค่าเช่าที่ดิน เก็บภาษีและช่วย/ของกำนัลจากชาวนาและสามัญชน และในตอนต้นของอาณาจักรโชซอนเกาหลีติดต่อกับต่างประเทศน้อยมาก ระบบเศรษฐกิจเป็นแบบเกษตรกรรมเพื่อการยังชีพ ระบบการค้ามักเน้นระบบแลกเปลี่ยนสินค้า (barter system) และหนังสือเล่มนี้ยังกล่าวถึงการเรียกร้องสิทธิสตรีว่า ในอดีตสถานภาพของสตรีเกาหลีต่ำกว่าบุรุษทุกด้านซึ่งเป็นผลมาจากการนับถือลัทธิคำสอนของขงจื้อ ในครอบครัวหนึ่งๆ ผู้ชายจะเป็นใหญ่ในบ้าน ผู้หญิงต้องรับใช้ผู้ชายทุกอย่างเสมอทาสรับใช้ และในการทำงานแม้จะจบการศึกษาในระดับเดียวกันกับผู้ชายแต่ก็มีรายได้น้อยกว่ามาก แต่เมื่อเกาหลีกลายเป็นสังคมอุตสาหกรรมทำให้ผู้หญิงเกาหลีหันกลับมามองดูสถานภาพ

ของตนเองในสังคม จึงมีการเรียกร้องต่อสังคมสะท้อนให้เห็นความรู้สึกที่แท้จริงและภาพลักษณ์ของผู้หญิง โดยวันที่ 25 กุมภาพันธ์ ค.ศ.2000 ประธานาธิบดีคลิม เดจุง ได้มีคำแถลงเรื่อง การปรับปรุงสิทธิสตรีและการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและประชาสังคม ทำให้สังคมเกาหลีหันมายอมรับสถานภาพของผู้หญิงมากขึ้น เช่น การออกและแก้ไขกฎหมาย ค่านิยมที่มีต่อสถานภาพของสตรี ความเท่าเทียมกันในด้านการทำงานและค่าจ้างแรงงาน ฯลฯ โดยในปัจจุบันจะเห็นเด็กสาวและหญิงสาวแต่งหน้าทาปากและแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าสีสดฉูดฉาดฉาบฉวยเพื่อแสดงให้เห็นถึงสิทธิเสรีภาพที่ผู้หญิงมีอยู่ในตัวไม่ถูกสังคมและม่านประเพณีครอบงำ

ในเว็บออนไลน์ <http://hunkook.com/สกุลเงินของประเทศเกาหลี> กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของเงินเกาหลีและบุคคลสำคัญที่ปรากฏบนเหรียญและธนบัตรเกาหลีว่า ช่วงที่เกาหลีตกเป็นอาณานิคมของญี่ปุ่น (ค.ศ.1910 – 1945) เกาหลีนั้นใช้เงินตราของญี่ปุ่นมาก่อน ประเทศเกาหลีเริ่มมีเงินตราเป็นของตนเองเมื่อปีค.ศ.1959 แต่ครั้งนั้นยังมีสกุลเงินเป็น “ฮวาน” ไม่ใช่วอนในตอนแรกนั้นเหรียญเกาหลีสั่งทำจากเมืองฟิลาเดเฟีย บนเหรียญ 100 ฮวานนั้น ด้านหนึ่งจะมีใบหน้าของประธานาธิบดีคนแรกของเกาหลีได้ ชื่อ อีซึงมัน ส่วนอีกด้านหนึ่งจะเป็นนกฟินิกซ์สองตัวที่หางบรรจบกัน เหรียญ 10 ฮวานเป็นรูปดอกมูกุงฮวา (ดอกไม้ประจำชาติเกาหลี) ส่วนเหรียญ 50 ฮวานจะเป็นรูปเรือเต่า ซึ่งเป็นเรือรบทำจากเหล็กที่เกาหลีใช้ต้านทานญี่ปุ่นได้สำเร็จ ต่อมาสกุลเงินฮวานก็เปลี่ยนมาเป็นเงินวอนในเดือนสิงหาคม ค.ศ.1966 หลังจากใช้มาเป็นเวลา 7 ปี และจากที่พิมพ์คำว่าแทฮันมินกุก (แปลว่าสาธารณรัฐเกาหลี) บนธนบัตรก็ได้เปลี่ยนเป็น ฮันกุกอินเฮง (ธนาคารกลางเกาหลี) แทน ระหว่างปีค.ศ.1970 เกิดภาวะเงินเฟ้อขึ้นในประเทศเกาหลี ทำให้เกิดการผลิตเหรียญ 100 วอนขึ้นมาใหม่ ด้านหนึ่งได้ประทับรูปของพลเรือเอกอีซุนชินซึ่งเป็นผู้ที่ออกแบบเรือเต่าตนเอง ในปีค.ศ.1971 ได้ผลิตเหรียญ 10 วอน มีสีทอง และมีรูป ทา-โบ-ทับ ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของประเทศเกาหลี สร้างขึ้นราวๆปีค.ศ.756 ตั้งอยู่ในวัดพุทธกุก (พุทธ-กุก-ซา) เมืองคยองจู จังหวัดคยองซางเหนือ และวัดแห่งนี้ยังได้รับเลือกให้เป็นมรดกโลกอีกด้วย ในปีค.ศ.1972 ได้ผลิตเหรียญ 50 วอนขึ้นโดยประทับรูปรวงข้าวโน้มตัวไว้บนเหรียญ เพราะว่าข้าวมีความสำคัญกับชาวเกาหลีมากเนื่องจากเป็นอาหารหลักของประเทศเกาหลี ตั้งแต่ประมาณปีค.ศ.1980 เหรียญ 1 วอนและ 5 วอนนั้นเริ่มไม่มีใครใช้และเห็นได้ยากมากแล้วในปัจจุบัน และในปี ค.ศ.1983 ก็ได้เกิดเหรียญมูลค่าใหม่คือเหรียญ 500 วอน รูปที่ใช้บนเหรียญคือรูปนกกระสาทางปีกที่พบเห็นได้ง่ายในนาข้าวและคนเกาหลีเชื่อว่าเป็นสัญลักษณ์แห่งความสงบสันติสุข

รูปบุคคลที่อยู่ในธนบัตร 1000 วอน มีชื่อว่า ทเว เก ลีฮวาง (Toegye Lee-hwang) (มีชีวิตระหว่างค.ศ.1510-1570) เป็นหนึ่งในสองของปราชญ์ขงจื้อที่โดดเด่นที่สุดของเกาหลีสมัยราชวงศ์โชซอน รูปบุคคลที่อยู่ในธนบัตร 5000 วอน มีชื่อว่า ยูล-กก อีอี (Yulgok Yi Yi) (ค.ศ. 1536-1584) เป็นหนึ่งในสองของปราชญ์ขงจื้อที่โดดเด่นที่สุดของเกาหลีสมัยราชวงศ์โชซอน

รูปบุคคลที่อยู่ในธนบัตร 10000 วอน มีชื่อว่า เซ จง แท วัง หรือ พระเจ้าเซจงมหาราช (Sejong the Great) มีชีวิตอยู่ในช่วง ค.ศ. 1397 – 1450 พระเจ้าเซจงมหาราชทรงเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์ที่ 4 แห่งราชวงศ์โชซอนของเกาหลี (พ.ศ. 1961 ถึง พ.ศ. 1993) ทรงเป็นที่รู้จักในการที่ทรงประดิษฐ์อักษรเกาหลีฮันกิล และทรงเป็นหนึ่งในสองกษัตริย์เกาหลีที่มีพระนามเป็นมหาราช (อีกพระองค์คือพระเจ้ากวางแกโตมหาราช แห่งราชวงศ์โกกูรยอ) ราชกิจต่างๆของพระเจ้าเซจงมหาราชนั้นยังคุณประโยชน์มากมายต่ออาณาจักรโชซอน และรวมไปถึงประเทศเกาหลีทั้งเหนือและใต้ในปัจจุบันด้วย เพราะทรงส่งเสริมวัฒนธรรมเกาหลี ทำให้ชาวเกาหลีมีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตนเองในทุกวันนี้

รูปบุคคลที่อยู่ในธนบัตร 50000 วอน มีชื่อว่า นางชิน ซาอิมดัง (Shin Saimdang) มีชีวิตอยู่ในช่วง ค.ศ. 1504-1551 ด้านหน้าของธนบัตร จะเป็นผลงานศิลปะ กับภาพของนางชิน ซาอิม-ดัง ศิลปินผู้มีชื่อเสียง งานศิลปะของท่านเป็นที่รู้จักสำหรับความงดงามและอ่อนโยนอาทิ แมลง, ดอกไม้, ฝ้าย, ถั่ว, ถั่วเขียว, ถั่วดำ, องุ่น, ปลาและภูมิทัศน์ เธอยังเป็นมารดาของ ยูล-กก อีอี นักปราชญ์ลัทธิขงจื้อผู้มีชื่อเสียงด้วย ทำให้ผู้คนทั่วไปมักรู้จักเธอในสมญานามว่า” คุณแม่ผู้ปราดเปรื่อง” (wise mother) นางชินเป็นสตรีผู้ได้รับความเคารพนับถือมากที่สุดคนหนึ่งในราชวงศ์โชซอนของเกาหลีได้ซึ่งปกครองประเทศช่วงปี ค.ศ.1392 - 1910

ผลการวิจัย

ประวัติความเป็นมาของการใช้เงินวอนในเกาหลี

ในอดีตสังคมเกาหลีเป็นสังคมเกษตรกรรม แต่ต่อมาเมื่อมีการติดต่อกับต่างชาติ เช่น จีน ญี่ปุ่น จึงมีการแลกเปลี่ยนสินค้ากันขึ้น และเมื่อมีการค้าขายจึงส่งผลให้จากที่เคยแลกเปลี่ยนสินค้ากับสินค้าก็กลายเป็นใช้เงินแลกเปลี่ยน และมีเงินตราเป็นของตัวเองที่เรียกว่า “วอน”

ศตวรรษที่ 11 การแลกเปลี่ยนสินค้าของเกาหลีกระทำในรูปของการแลกเปลี่ยนสินค้ากับสินค้า หรือโดยใช้สื่อกลาง เช่น ข้าว ผ้าทอ เป็นต้น ในปีค.ศ.996 เริ่มปรากฏการใช้เงินเหรียญของจีนในการซื้อขายสินค้า และในปีค.ศ.1097 ทางภาคใต้ประกาศใช้เงินเหรียญ แต่ได้รับความนิยมแคบในหมู่ชนชั้นขุนนางและด้านการค้ากับต่างประเทศเท่านั้น เพราะประชาชนส่วนใหญ่ยังคงนิยมใช้การแลกเปลี่ยนสินค้ากับสินค้าเช่นเดิม เช่น แลกข้าวกับผ้าไหม เป็นต้น ต่อมาในช่วงที่เกาหลีตกเป็นอาณานิคมของญี่ปุ่น (ค.ศ.1910 – 1945) เกาหลีใช้เงินเยนของญี่ปุ่น ประเทศเกาหลีเริ่มมีเงินตราเป็นของตนเองเมื่อปีค.ศ.1959 ซึ่งเป็นเงินฮวาน โดย 1 ฮวาน เท่ากับ 100 วอน โดยสั่งทำเหรียญฮวานจากฟิลาเดเฟีย มีเหรียญ 10, 50 และ 100 ฮวาน บนเหรียญ 10 ฮวานเป็นรูปดอกกุหลาบฮวาน (ดอกไม้ประจำชาติเกาหลี) เหรียญ 50 ฮวานเป็นรูปเรือเต่า ส่วนเหรียญ 100 ฮวาน ด้านหนึ่งมีใบหน้าของประธานาธิบดีคนแรกของเกาหลีได้ ชื่อ อีซึงมัน ส่วนอีกด้านหนึ่งเป็นรูปนกฟีนิกซ์สองตัวที่หางบรรจบกัน

ต่อมาปีค.ศ.1966 เงินฮวานก็เปลี่ยนมาเป็นเงินวอน และจากที่พิมพ์คำว่าแทฮันมินกุก (สาธารณรัฐเกาหลี)บนธนบัตรก็ได้เปลี่ยนเป็นฮันกุกอินแสง (ธนาคารกลางเกาหลี)แทน ในปีค.ศ.1968 เหรียญ 1 วอนที่ทำมาจากทองเหลืองใช้ต้นทุนในการผลิตมากจึงมีเหรียญ 1 วอนแบบใหม่ที่ทำมาจากอลูมิเนียมแทน ระหว่างปีค.ศ.1970 เกิดภาวะเงินเฟ้อขึ้นในประเทศเกาหลี ทำให้เกิดการผลิตเหรียญ 100 วอนขึ้นมาใหม่ ผลิตจากทองแดงผสมนิกเกิล ด้านหนึ่งได้ประทับรูปของพลเรือเอกอีซุนชินซึ่งเป็นผู้ที่ออกแบบเรือเต่า ในปีค.ศ.1971 ได้ผลิตเหรียญ 10 วอน มีสีทอง และมีรูป ทา-โบ-ทับ ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของประเทศเกาหลี สร้างขึ้นราวๆ ปีค.ศ.756 ตั้งอยู่ในวัดพุทธกุก (พุทธ-กุก-ซา) เมืองคยองจู จังหวัดคยองซางเหนือ ต่อมาวัดแห่งนี้ได้รับ

เลือกเป็นมรดกโลก ในปีค.ศ.1972 ได้ผลิตเหรียญ 50 วอนแบบใหม่ที่ทำมาจากทองแดงผสม นิกเกิลเช่นเดียวกับเหรียญ 100 วอนโดยประทับรูปรวงข้าวโน้มน้ำตัวไว้บนเหรียญ เพราะว่าข้าวมีความสำคัญกับชาวเกาหลีมากเนื่องจากเป็นอาหารหลักของประเทศเกาหลี ตั้งแต่ประมาณปีค.ศ. 1980 เหรียญ 1 วอนและ 5 วอนนั้นเริ่มไม่มีใครใช้และเห็นได้ยากมาก ปีค.ศ.1982 สืบเนื่องจากภาวะเงินเฟ้อและความนิยมในการใช้เครื่องหยอดเหรียญเพิ่มมากขึ้น จึงมีการผลิตเหรียญ 500 วอน ขึ้นมาในวันที่ 12 มิถุนายน ค.ศ.1982 รูปที่ใช้บนเหรียญคือรูปนกกระสาทางปีกที่พบเห็นได้ง่ายในนาข้าวและคนเกาหลีเชื่อว่าเป็นสัญลักษณ์แห่งความสงบสันติสุข และในเดือนมกราคม ค.ศ.1983 มีการผลิตเหรียญ 1, 5, 10, 50 และ 100 วอนชุดใหม่ขึ้นมา เพื่อให้การผลิตเหรียญได้มาตรฐาน โดยใช้แม่พิมพ์เดียวกับเหรียญ 500 วอน แต่ยังคงรูปแบบเก่า ตั้งแต่ปีค.ศ. 2006 ธนาคารแห่งชาติเกาหลี ประกาศว่ามีความตั้งใจที่จะออกแบบเหรียญ 10 วอนใหม่ภายในสิ้นปีนั้น เนื่องจากต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ค่าใช้จ่ายในการผลิต 38 วอนต่อเหรียญ 10 วอน และมีข่าวลือว่ามีคนนำเหรียญไปละลาย เพื่อทำเครื่องเพชรพลอย การออกแบบครั้งใหม่ต้องการที่จะทำเหรียญให้คุ้มค่ากับต้นทุน เหรียญใหม่ทำมาจากอลูมิเนียมเคลือบทองแดง และลดเส้นผ่านศูนย์กลางเป็น 18 มิลลิเมตร และมีน้ำหนัก 1.22 กรัม แบบเหมือนกับเหรียญเก่า เหรียญใหม่นี้ถูกผลิตขึ้นในวันที่ 18 ธันวาคม ค.ศ. 2006

ในปีค.ศ.1962 ธนบัตร 1, 5, 10, 50, 100 และ 500 วอน ถูกผลิตโดยธนาคารแห่งชาติเกาหลี ธนบัตร 1, 5, 10, 50, 100 และ 500 วอนฉบับแรกพิมพ์ที่ประเทศอังกฤษ โดย Thomas De Ra Rue ธนาคารแห่งชาติเกาหลีกำหนดให้ธนบัตรและเหรียญไม่ซ้ำแบบเดิม แทนที่จะมีรูปแบบและวันผลิตเหมือนกันในชุดเดียวกัน จึงมีการกำหนดหมายเลขชุด X แบบที่ Xth ของหน่วยเงินที่ได้รับ หมายเลขชุดแสดงโดยใช้ตัวอักษรภาษาเกาหลีเรียงตามลำดับตัวอักษร เช่น ㄱ, ㄴ, ㄷ, ㄹ, ㅁ, ㅂ, ㅅ ตัวอย่างเช่น ธนบัตรใบละ 1,000 วอนที่ผลิตในปีค.ศ.1983 จึงอยู่ในชุดที่ 2 (ㄴ) เพราะว่าเป็นแบบที่ 2 ของธนบัตร 1,000 วอนทั้งหมดตั้งแต่เงินวอนผลิตในปีค.ศ. 1962 ในปีค.ศ.1965 ธนบัตร 100 วอน (ชุดที่ 3) พิมพ์โดยใช้เทคนิคการพิมพ์แกะลาย (Intaglio)¹ เป็นครั้งแรก

¹ กรรมวิธีของการพิมพ์ชนิดหนึ่ง ซึ่งภาพจะถูกแกะสลักหรือกัดกรดลงในเนื้อแม่พิมพ์โลหะ ด้วยเทคนิคต่างๆ และเครื่องมือหลายชนิด ลักษณะที่เด่นของภาพพิมพ์ชนิดนี้คือ หมึกพิมพ์ที่แห้งของภาพจะนูนขึ้นมาจากกระดาษเล็กน้อย ซึ่งสามารถตรวจดูได้โดยการสัมผัส หรือมองดูใกล้ๆ ซึ่งการ

แรกที่ใช้พิมพ์ธนบัตรในประเทศ เพื่อลดการปลอมแปลง มีการรับเทคนิคการผลิตธนบัตร 500 วอนจากประเทศอังกฤษในปีค.ศ. 1966 โดยใช้เทคนิคการพิมพ์แกะ และสำหรับธนบัตร 50 วอน ในปีค.ศ. 1969 ใช้การพิมพ์หิน (Litho)² ในปีค.ศ. 1970 ธนบัตร 100 วอนถูกแทนที่โดยเหรียญ เช่นเดียวกับธนบัตร 500 วอนในปีค.ศ. 1972 ธนบัตร 5,000 วอน และ 10,000 วอนถูกผลิตในปีค.ศ. 1972 และ 1973 ตามลำดับ ธนบัตรรวมคุณลักษณะด้านความปลอดภัยเอาไว้ด้วยกัน มีทั้งลายน้ำ, แแถบฟอยล์ และเส้นใยเรืองแสงเมื่อส่องรังสีอัลตราไวโอเล็ตและยังใช้เทคนิคการพิมพ์แกะลาย การปล่อยธนบัตร 10,000 วอนออกมานั้นมีการวางแผนเวลาเดียวกับธนบัตร 5,000 วอน แต่ปัญหาคือ แม่แบบที่ใช้พิมพ์ธนบัตรล่าช้าไปหนึ่งปี ธนบัตร 500 วอนแบบใหม่เผยแพร่ในปีค.ศ. 1973 และต้องการเงินตราที่มีมูลค่าไม่มากและไม่ค่อยจนเกินไป ส่งผลให้มีการผลิตธนบัตร 1,000 วอนในปี ค.ศ. 1975 ในปีค.ศ. 2006 ธนบัตรเกาหลีถูกปลอมแปลง เป็นที่น่าสังเกตุว่า 50% ของธนบัตร 50,000 วอน (มีค่าประมาณ 5 ดอลลาร์สหรัฐ) ถูกปลอม นำไปสู่การที่รัฐบาลตีพิมพ์ธนบัตรชุด ใหม่ โดยที่ธนบัตร 50,000 วอน เป็นชุดแรกที่จะได้รับการออกแบบใหม่ ในปีค.ศ. 2007 ธนบัตร ไบละ 1,000 และ 10,000 วอนก็ถูกผลิตขึ้น

ในปัจจุบัน เงินวอนมีทั้งแบบเหรียญและธนบัตร เหรียญมี 6 ชนิด คือ เหรียญ 1, 5, 10, 50, 100 และ 500 วอน ซึ่งในปัจจุบันเหรียญ 1 และ 5 วอนพบเห็นได้ยาก ด้านหน้าเหรียญ เป็นรูปต่างๆ ด้านหลังบอกตัวเลขค่าของเงิน เหรียญ 1 วอน ด้านหน้าเป็นรูปดอกมูกุงฮวาดอกไม้ ประจำชาติ เหรียญ 5 วอน ด้านหน้าเป็นรูปเรือเต่าหรือคอบุกซอน เหรียญ 10 วอน ด้านหน้าเป็น รูปเจดีย์ทาโบทัท เหรียญ 50 วอน ด้านหน้าเป็นรูปพระเจ้าเซจงมหาราช เหรียญ 100 วอน ด้านหน้าเป็นรูปพลเรือเอกอีฮุนชิน และเหรียญ 500 วอน ด้านหน้าเป็นรูปนกระเรียน

พิมพ์แกะลายนี้ยังคงใช้อยู่กับการพิมพ์ที่จำเป็นต้องมีการป้องกันการปลอม เช่น ธนบัตร หรือ แสตมป์ เป็นต้น

² เทคนิคการพิมพ์ที่ใช้หินปูนพิมพ์หิน (lithographic limestone) หรือแผ่นโลหะที่มีผิวเรียบ เดิม เทคนิคการพิมพ์ใช้น้ำมันหรือไขมัน แต่ในสมัยใหม่ภาพสร้างขึ้นโดยการใช้พอลิเมอร์ทำปฏิกิริยากับแผ่นพิมพ์อะลูมิเนียมพื้นผิวที่ราบเรียบ

ธนบัตรมี 4 ชนิด คือ ธนบัตร 1,000 , 5,000 , 10,000 และ 50,000 วอน ธนบัตร 1,000 วอนมีภาพลีฮวาง สมัยราชวงศ์ยี่ ด้านหลังเป็นรูปโรงเรียนโคชนชอวอนของลีฮวาง ธนบัตร 5,000 วอน เป็นรูปอีอี สมัยราชวงศ์ยี่ ซึ่งเป็นนักปราชญ์สมัยเดียวกับลีฮวาง ด้านหลังเป็นรูปโอจุกซอน ธนบัตร 10,000 วอน เป็นภาพพระเจ้าเซจงมหาราช สมัยราชวงศ์ยี่ ผู้ประดิษฐ์อักษรเกาหลีแทนอักษรจีน ด้านหลังเป็นรูปตำหนักเฮรูซึ่งอยู่ที่บริเวณพระราชวังคยองบก และธนบัตร 50,000 วอน เป็นรูปนางชินซาอิมดั่ง ซึ่งเป็นมารดาของอีอี นักปราชญ์ขงจื้อผู้มีชื่อเสียง

ภาพที่ 1 : เหรียญที่ใช้ในปัจจุบัน

(ที่มา : <http://my-seoulmate.blogspot.com/2012/05/all-about-money.html>)

ภาพที่ 2 : ธนบัตรที่ใช้ในปัจจุบัน

(ที่มา : <http://my-seoulmate.blogspot.com/2012/05/all-about-money.html>)

ชีวประวัติและความสำคัญของบุคคลสำคัญที่ปรากฏบนเหรียญและธนบัตร

ตามที่ได้กล่าวถึงประวัติเงินวอนทั้งแบบเหรียญและธนบัตร ทำให้ทราบความเป็นมาของเงินวอน และเมื่อพูดถึงเงินไม่ว่าจะเป็นเหรียญหรือธนบัตร ล้วนต้องมีรูปที่ปรากฏอยู่บนเหรียญและธนบัตรทั้งนั้น ซึ่งมีทั้งรูปสถานที่สำคัญและบุคคลสำคัญ โดยบุคคลสำคัญที่ปรากฏอยู่บนเงินวอนมีดังนี้

1) พลเรือเอกลีซุนชิน

เป็นบุคคลที่ปรากฏบนเหรียญ 100 วอน เกิดวันที่ 28 เมษายน ค.ศ.1545 อาศัยอยู่ย่านชนชั้นสูงในคอนชองดง จังหวัดฮันซง (ปัจจุบัน คือ กรุงโซล) เป็นบุตรชายคนที่ 3 ของ ลีซอง กับ พยอล แม้ว่าจะเกิดในตระกูลที่ดี แต่ครอบครัวของเขาฐานะก็ไม่ค่อยดีนักเพราะว่าปู่ของเขาไม่ลงรอยกับพวกล้มล้างทางการเมืองในช่วงที่กษัตริย์จุงจงครองราชย์ และพ่อของเขาก็ไม่ได้ทำงานราชการ เมื่อถึงช่วงที่สถานการณ์ทางเศรษฐกิจแย่งครอบครัวของเขาก็อพยพไปอยู่เมืองที่ญาติทางฝ่ายมารดาของเขาอาศัยอยู่ เมื่อเขาอายุ 21 ปีได้แต่งงานกับผู้หญิงจากเมืองใกล้เคียง มีลูกชาย

3 คนและลูกสาว 1 คน เขาเรียนปรัชญาขงจื้อแบบเก่าในช่วงวัยรุ่น แต่เขาเริ่มฝึกศิลปะการทหาร ตอนอายุ 22 ปี แม้ครอบครัวของเขาจะรู้ว่าสังคมของเขานั้นความสามารถด้านวรรณคดีได้รับการยกย่องสูงกว่าการทหาร แต่เขาก็เลือกที่จะรับราชการทหารเพราะความเชื่อส่วนบุคคลของเขาเอง แต่การเขียนที่สละสลวยในสมุดบันทึกประจำวัน รายงาน และบทกลอน แสดงให้เห็นถึงความสามารถที่โดดเด่นด้านวรรณกรรมเทียบเท่ากับความสามารถด้านทฤษฎีและความสามารถของนักรบคนหนึ่ง ในปีค.ศ.1572 เมื่อเขาอายุ 28 ปี เขาสอบเข้ารับราชการทหาร ระหว่างการสอบนั้นเขาตกจากหลังม้าและได้รับบาดเจ็บที่ขาข้างซ้าย แต่บรรดาผู้คนที่ต้องตื่นตะลึงเมื่อเห็นเขาลุกขึ้นด้วยขาข้างเดียวอย่างเฉียบพลัน และเขี่ยขาข้างที่เจ็บด้วยกิ่งของต้นไทรย่อยไถ่ๆ ลีปีหลังจากการพยายามครั้งแรกของเขาโดยไม่มีอาการล้มเลิก เขาเข้าสอบอีกครั้งและผ่านการสอบเข้ารับราชการทหารเมื่อมีอายุ 32 ปี

พลเรือเอกลีซุนชินเป็นแม่ทัพเรือของเกาหลีในยุคราชวงศ์โชซอน เขาครองตำแหน่งผู้บัญชาการหน่วยรบทางทะเลของราชวงศ์โชซอน มีชื่อเสียงจากการนำกองทัพเรือเกาหลีต่อสู้กับกองทัพเรือญี่ปุ่นในการรุกรานเกาหลีของญี่ปุ่น (ค.ศ.1592 – ค.ศ.1598) และสามารถเอาชนะได้ในขณะที่ฝ่ายตนมีจำนวนน้อยกว่า และเขาได้ประดิษฐ์เรือรบเต่า (거북선) ซึ่งเป็นเรือรบหุ้มเกราะโลหะลำแรกของโลก สร้างด้วยเหล็กอย่างแข็งแรง ด้านหน้าเรือทำเป็นรูปทรงหัวเต่าเพื่อใช้เป็นอาวุธกระแทกเข้าศึกให้จมลง ทำให้สามารถทำลายสกัดกั้นกองทัพเสริมของญี่ปุ่นจนหมดสิ้น ทำให้กองทัพญี่ปุ่นที่หลงเหลือในเกาหลีต้องถูกตัดขาดจากประเทศญี่ปุ่นโดยสิ้นเชิง³

2) ทเวกเย ลีฮวาง

เป็นบุคคลที่ปรากฏบนธนบัตร 1,000 วอน ลีฮวางมีนามปากกาว่า ทเวกเย เป็นหนึ่งในสองนักปราชญ์ลัทธิขงจื้อใหม่ที่โดดเด่นในสมัยราชวงศ์โชซอน เกิดเมื่อค.ศ.1501 ลีฮวางเกิดในตระกูลชนชั้นสูง ศึกษาในราชวิทยาลัยของกุงกวาน เพื่อสอบเข้ารับราชการ และเป็นศิษย์ของคิมอินสู นักปราชญ์ขงจื้อคนหนึ่ง ลีฮวางสอบเข้ารับราชการสำเร็จและได้รับการบรรจุเข้ารับ

³ About Yi Sunsin, Retrieved December 22, 2013, Available from

<http://www.koreanhero.net/en/AboutYiSunsin.htm>.

ราชการในปีค.ศ.1534 เริ่มแรกลีฮวางรับราชการในหน่วยงานที่คอยตรวจสอบการทำงานของขุนนางผู้ใหญ่ ลีฮวางรับราชการประมาณ 20 ปี ค.ศ.1545 เกิดเหตุการณ์สังหารหมู่ปราชญ์ปีอีลซา (을사사화) ซึ่งเกิดจากการแย่งชิงอำนาจกันของขุนนางสองฝ่าย ทำให้ขุนนางจำนวนมากถูกเนรเทศ รวมถึงน้องชายของลีฮวางด้วย เหตุการณ์ครั้งนี้ทำให้ลีฮวางเกิดความเบื่อหน่ายในการเมืองราชสำนักและการฉ้อราษฎร์บังหลวง จึงลาออกจากราชการและกลับบ้านเกิดในปีค.ศ.1549 เมื่อกลับบ้านเกิดลีฮวางได้ศึกษาค้นคว้าหลักปรัชญาของขงจื้อใหม่ โดยลีฮวางยึดมั่นหลักปรัชญาของสำนักจู่ชือเป็นอย่างมาก

ลีฮวางมีผลงานเกี่ยวกับหลักปรัชญาขงจื้อหลายเล่ม ค.ศ.1560 ลีฮวางตั้งสำนักปราชญ์โทซันขึ้นที่เมืองบ้านเกิด เพื่อให้นักเรียนและนักปราชญ์รุ่นใหม่ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาขงจื้อ เพื่อสร้างคนดีมีคุณธรรมเพื่อเข้ารับราชการในราชสำนัก เมื่อเหตุการณ์บ้านเมืองสงบ ขุนนางที่เป็นแกนนำในการแย่งชิงอำนาจถูกประหารชีวิต ได้มีการรวบรวมขุนนางขึ้นอีกครั้ง ลีฮวางถูกร้องขอให้รับราชการอยู่หลายครั้ง แต่ลีฮวางก็กลับไปรับราชการได้ไม่นานก็ทูลลากลับบ้านเกิด ค.ศ.1568 ลีฮวางเขียนหนังสือเรื่อง “แผนภูมิทั้งสิบเกี่ยวกับหลักคุณธรรม (Ten Diagram on Sage Learning)” ถวายพระมหากษัตริย์ในสมัยนั้นก็คือ พระเจ้าซอนโจ ซึ่งหนังสือเล่มนี้เป็นผลงานที่สำคัญที่สุดของลีฮวาง⁴

3) ยูลกก อี้ฮี

เป็นบุคคลที่ปรากฏบนธนบัตร 5,000 วอน อี้ฮีมีนามปากกาว่า ยูลกก เป็นนักปราชญ์ลัทธิขงจื้อใหม่ที่โดดเด่นอีกคนหนึ่งในยุคเดียวกับ ทเวกเย ลีฮวาง อี้ฮีเกิดวันที่ 26 ธันวาคม ค.ศ.1536 มารดาของอี้ฮีคือ ชินซาอิมดง ซึ่งเป็นศิลปินหญิงที่ประสบความสำเร็จ อี้ฮีมีสติปัญญาเฉลียวฉลาดตั้งแต่วัยเด็ก ตอนอายุ 10 ปี เขาอ่านงานประวัติศาสตร์ที่สำคัญทั้งหมด รวมถึงลัทธิขงจื้อและเต๋า ความสามารถของเขาได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการเมื่อเขาสอบผ่านการสอบเข้ารับราชการด้วยวัยเพียง 13 ปี ซึ่งในตอนนั้นมีบุคคลที่สามารถสอบผ่านด้วยวัยเดียวกัน

⁴ Yi Hwang, Retrieved December 27, 2013, Available from

http://en.wikipedia.org/wiki/Yi_Hwang.

คือ ลีฮวาง มารดาของเขาเสียชีวิตตอนที่เขาอายุ 16 ปี และใช้เวลา 3 ปีในการศึกษาเกี่ยวกับพุทธศาสนา และตอนอายุ 20 ปี เขาก็ได้อุทิศตนศึกษาลัทธิขงจื้ออย่างจริงจัง

ออีไม่ใช่เป็นนักปรัชญาเท่านั้น แต่ยังเป็นนักปฏิรูปสังคม เขาไม่เห็นด้วยกับคำสอนของลัทธิขงจื้อใหม่ตามแบบลีฮวาง และสนใจการเมือง ต่างจากลีฮวางที่ไม่สนใจการเมือง ออีคิดว่าเป็นการดีที่จะใช้ลัทธิขงจื้อมาบริหารงานของรัฐบาล เขามองการณ์ไกลเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติและเขายังเสนอที่จะวางแผนเกี่ยวกับการต่อต้านกองทัพญี่ปุ่นอีกด้วย นอกจากความรู้ความสามารถในการจัดการบ้านเมือง เขายังมีความกตัญญูเช่นเดียวกับแม่ของเขาอีกด้วย

4) พระเจ้าเซจงมหาราช

พระเจ้าเซจงมหาราชปรากฏบนเหรียญ 50 วอนและธนบัตร 10,000 วอน ประสูติเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม ค.ศ.1397 พระบิดาคือ พระเจ้าแทจง และพระมารดาคือ ราชินีวองเยียง เมื่อครั้งยังทรงพระเยาว์พระองค์ได้แสดงความสามารถและพระปรีชาญาณหลายอย่างออกมาตลอดเวลา พระเชษฐาที่เป็นองค์รัชทายาทก่อนหน้าตระหนักว่าพระเจ้าเซจงสมควรที่จะได้รับตำแหน่งกษัตริย์ต่อจากบิดา เมื่อพระเจ้าเซจงได้อภิเษกสมรสกับนางซิมกุนบูอิน ก็หมายความว่าพระองค์ได้ผ่านวัยเด็กแล้ว พร้อมทั้งจะมีครอบครัว และมีความเป็นผู้ใหญ่ตามแบบฉบับของอาณาจักรโชซอน พระเชษฐาจึงประพฤติดนินดีเพื่อที่จะเป็นการเข้าข่ายไม่เหมาะสมที่จะครองแผ่นดินต่อไป จนพระเชษฐาถูกสั่งให้ออกไปจากวัง พระเจ้าเซจงจึงได้ขึ้นครองแผ่นดินในวันที่ 18 กันยายน ค.ศ.1418

พระเจ้าเซจงมหาราชให้ความสำคัญกับความรู้ สิ่งแรกที่พระองค์ทำคือ ทรงให้ความอนุเคราะห์ก่อตั้งสำนักงานแห่งความรู้ขึ้นมาโดยมีชื่อในภาษาเกาหลีว่า “ชิบฮยอนจอน” ซึ่งหมายความว่าถึงนักปราชญ์ขงจื้อ มีการรวบรวมความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของขงจื้อทั้งหมด ทำให้สะดวกต่อการค้นคว้าหาความรู้ราวกับเป็นห้องสมุดขนาดใหญ่ ส่งผลให้ยุคนั้นเป็นยุคทองของผู้มีความรู้ความสามารถและบรรดานักปราชญ์ต่างๆ และพระเจ้าเซจงมหาราชได้ประดิษฐ์ตัวอักษรเกาหลีที่เรียกว่า “ฮันกึล” ซึ่งเป็นครั้งแรกที่เกาหลีมีระบบการบันทึกด้วยภาษาเขียนของตนเอง ทำให้งานเขียนกลายเป็นที่แพร่หลายในหมู่คนทั่วไปมากขึ้น จากแต่เดิมที่ต้องใช้ตัวอักษรจีนและถูกจำกัดอยู่เฉพาะในชนชั้นสูง หลังจากมีการใช้อักษรภาษาเกาหลีอย่างแพร่หลาย ทำให้งาน

⁵ Yi I, Retrieve 18 December, 2013, Available from http://en.wikipedia.org/wiki/Yi_I.

วรรณกรรมที่เคยจำกัดอยู่เฉพาะชนชั้นสูงได้แพร่กระจายสู่ชนชั้นอื่นของสังคมมากขึ้น ขณะเดียวกันอักษรเกาหลียังช่วยส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรคัวรรณกรรมของสังคมเกาหลีได้ใน เวลาอันรวดเร็วเช่นกัน นอกจากผลงานด้านอักษรแล้ว พระองค์ยังทรงมีความคิดก้าวไกลด้านการ ครอบครองการสร้าง “สี่ป้อมหกปราการ” เพื่อสกัดไม่ให้แมนจูสามารถรุกดินแดนเกาหลีได้⁶

5) ชินซาอิมดั่ง

ชินซาอิมดั่งปรากฏบนธนบัตร 50,000 วอน เป็นศิลปินและนักเขียนผู้หญิงที่มี ชื่อเสียงในยุคโชซอนและเป็นมารดาของยูลกก อี้ฮีที่เป็นนักปราชญ์ลัทธิขงจื้อ เกิดเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม ค.ศ.1504 ที่คังนิง จังหวัดคังวอนโด ชื่อจริงว่า อินซอน มีนามปากกาว่า ซาอิมดั่ง เป็น บุตรสาวคนที่ 2 ของ ชิน มยองฮวา ซึ่งเป็นข้าราชการแต่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง ชินซาอิมดั่งมีพี่สาว 1 คนและน้องสาว 3 คน ตาของเธอสอนเธอเหมือนกับสอนหลานชาย ชินซาอิมดั่งได้รับการศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งที่ผิดปกติในยุคนั้น นอกจากความสามารถเรื่องวรรณคดีและบทกลอน เธอยังมีความ เชี่ยวชาญในด้านการเย็บปักถักร้อย การคัดลายมือ และการวาดภาพ เธอถูกเลี้ยงดูมาในครอบครัว ที่ไม่มีลูกผู้ชาย เมื่อแต่งงานตอนอายุ 19 ปี เธอจึงต้องอยู่ที่บ้านพร้อมกับแม่ โดยได้รับความยินยอม จากสามี ชินซาอิมดั่งฝึกความสามารถพร้อมกับความสามารถในครัวเรือนภายใต้ความเข้าใจของ สามีที่อยู่ใกล้ในสังคมขงจื้อ การที่เธอไม่มีน้องชายทำให้เธอได้รับการศึกษาและมรดกที่ควรจะเป็นของ ลูกชาย และสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อการศึกษาของลูกของเธอ

ผลงานที่สำคัญของชินซาอิมดั่งได้แก่ งานศิลปะซึ่งเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ว่างานศิลปะของเธอนั้น มีความงดงาม ละเอียดอ่อน และประณีตมาก เช่น แมลง ดอกไม้ ฝูงน้ ผีเสื้อ กล้วยไม้ ปลา และภาพวิวทิวทัศน์ต่างๆ ประมาณ 40 ภาพเป็นภาพที่วาดด้วยการใช้หมึก วาดลงไปบนหิน และสันนิษฐานว่ายังคงมีอยู่ในปัจจุบัน และยังมีผลงานด้านการคัดลายมือ ซึ่ง สไตล์ของเธอนั้นได้รับการยกย่องมากในสมัยนั้นแม้แต่เจ้าหน้าที่ระดับสูงก็ชื่นชอบในผลงานการ คัดลายมือของเธอ แต่น่าเสียดายที่ผลงานด้านการประดิษฐ์อักษรของเธอนั้นมีไม่มากนัก นักวิชาการคนหนึ่งถึงกับเปรียบเทียบภาพวาดรูปฝูงน้และทิวทัศน์ของชินซาอิมดั่งกับศิลปินที่โด่ เด่นอีกคนหนึ่ง ผู้ว่าราชการจังหวัดคังนิงได้ตั้งข้อสังเกตเมื่อเห็นผลงานภาพวาดของชินซาอิมดั่งว่า

⁶ รัวโรจน์, *ชะตากรรมราชวงศ์เกาหลี* (กรุงเทพฯ : อนิเมทกรุ๊ป, 2552), 163.

การประดิษฐ์ตัวอักษรของชินซามังดั่งเต็มไปด้วยความคิดที่แฝงความสว่างาม ความบริสุทธิ์ และคุณธรรมของผู้หญิง⁷

บทวิเคราะห์ว่าด้วยการเลือกบุคคลสำคัญมาใช้ในธนบัตร

ประเทศเกาหลีก่อตั้งประเทศเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม ค.ศ.1948 ต่อมาปีค.ศ.1950 ได้เกิดสงครามเกาหลีขึ้น (ค.ศ.1950 – 1953) ส่งผลให้ประเทศเกาหลีเป็นประเทศที่ยากจนที่สุดในโลก จนมาถึงปีค.ศ.1960 ต่อมานายพลปึก จุงฮี (ดำรงตำแหน่งระหว่างปีค.ศ.1961 – 1979) ได้ตั้งกระทรวงคณะกรรมการวางแผนเศรษฐกิจ (Ministry of Economic Planning Board - EPB) ในวันที่ 22 กรกฎาคม ค.ศ.1961 เพื่อระดมผู้รู้ทั่วประเทศมาทำการวางแผนพัฒนาประเทศฉบับที่ 1 (ค.ศ.1962 – 1966) โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาเกาหลีให้กลายเป็นสังคมอุตสาหกรรมภายในระยะเวลาอันสั้น มีการเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก เนื่องจากประเทศเกาหลีมีพื้นที่ที่สามารถทำเกษตรกรรมได้น้อย ไม่สามารถพัฒนาประเทศโดยยึดอุตสาหกรรมเป็นหลักได้ และจากที่สหรัฐอเมริกาเคยให้เงินช่วยเหลือตอนที่เพิ่งจบสงครามใหม่ๆ แต่เมื่อเห็นเกาหลีได้เริ่มฟื้นฟูเศรษฐกิจได้ สหรัฐอเมริกาจึงลดเงินช่วยเหลือลง แต่สภาพเศรษฐกิจของเกาหลีได้แม้จะฟื้นฟูขึ้นมาแต่ก็ยังคงสภาพอ้าแอ่เหมือนเดิม ทำให้เกาหลีได้จำเป็นต้องหาเงินตราเพื่อซื้อสินค้าจากต่างประเทศจำพวก อาหาร สินค้าอุปโภคบริโภค และอื่นๆ เมื่อมีการพัฒนาอุตสาหกรรมทำให้เกาหลีได้เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วภายใต้ระบอบการเมืองเผด็จการในรูปแบบประชาธิปไตยในยุคนั้น ฐานะทางเศรษฐกิจเจริญรุ่งเรืองรวดเร็วกลายเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ที่มีศักยภาพอย่างยิ่งในเอเชียประเทศหนึ่ง⁸ และในปีค.ศ.1966 นี้เองที่ได้มีการผลิตเงินวอนเป็นครั้งแรก หลังจากที่ก่อนหน้านี้ใช้เงินตราของญี่ปุ่นมาก่อน ผู้วิจัยคาดว่าจากการที่รัฐต้องการพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศเกาหลีได้ให้กลายเป็นประเทศอุตสาหกรรม ทำให้รัฐต้องการที่จะมีสกุลเงินตราเป็นของประเทศเกาหลีเอง เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับเงินตราต่างประเทศในการค้าขายทางเศรษฐกิจ และเพื่อเป็นการตอกย้ำความเป็นชาติของประเทศตนเอง จึงได้มีการนำสถานที่และบุคคลสำคัญที่มีความสำคัญและทำ

⁷ Shin saim dang, Retrieved December 19, 2013, Available from http://en.wikipedia.org/wiki/Shin_Saimdang.

⁸ ดำรง ฐานดี, ยุทธศาสตร์การพัฒนาของสาธารณรัฐเกาหลี, 1-3

คุณประโยชน์ต่อประเทศอย่างมากมาปรากฏบนเหรียญและธนบัตร ซึ่งจะมีพลเรือเอกถิ ชุนชินที่ปรากฏบนเหรียญ 100 วอน ผลงานที่สำคัญคือ เขาสามารถเอาชนะกองทัพเรือญี่ปุ่นจากการรุกรานเกาหลีของญี่ปุ่น (ค.ศ.1592 – ค.ศ.1598) ได้สำเร็จ ทำให้ประเทศเกาหลีไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจของญี่ปุ่นอีกตั้งแต่บัดนั้นจนปัจจุบัน พระเจ้าเซจงมหาราชที่ปรากฏบนเหรียญ 50 วอนและธนบัตร 10,000 วอน มีผลงานที่สำคัญคือ การประดิษฐ์อักษรเกาหลี ทำให้คนเกาหลีมีตัวอักษรเกาหลีและภาษาเกาหลีใช้เองจากที่ในอดีตใช้อักษรและภาษาจีนมาก่อน และคนเกาหลีรู้หนังสือมากขึ้น นักปราชญ์ที่โดดเด่นในยุคโชซอนทั้ง 2 คน ได้แก่ ทเวกเย ลีฮวางและยูลกก อี้ฮี ที่ปรากฏอยู่บนธนบัตร 1,000 วอนและ 5,000 วอนตามลำดับ ที่มีผลงานหนังสือเกี่ยวกับแนวความคิดลัทธิขงจื้อ

ในปีค.ศ.2009 ธนาคารกลางเกาหลีใต้ได้ประกาศจัดทำธนบัตรรุ่นใหม่ที่เป็นลายรูปสตรีครั้งแรกของประเทศ โดยเป็นรูปของชิน ซาอิมดง ศิลปินหญิงคนสำคัญในประวัติศาสตร์เกาหลีและมารดาของนักปราชญ์ยูลกก อี้ฮี บนธนบัตรใหม่ใบละ 50,000 วอนซึ่งเป็นธนบัตรที่มีมูลค่าสูงที่สุดในบรรดาธนบัตรทั้งหมดตอนนี้ เจ้าหน้าที่ธนาคารแห่งชาติเกาหลีเผยว่า จากการที่นางชินเป็นสัญลักษณ์ของ “แม่ผู้ปราดเปรื่องและภรรยาที่ดี” และเป็นยอดหญิงที่มีความสามารถรอบด้านทั้งด้านเย็บปักถักร้อย การคัดลายมือ และการวาดภาพ จึงเหมาะสมอย่างยิ่งในการเลือกนางชินมาเป็นลายธนบัตรในฐานะผู้หญิงคนแรก อย่างไรก็ตาม ฝ่ายสิทธิสตรีเห็นว่า ผลการคัดเลือกนี้เจตนาจะตีกรอบบทบาทหน้าที่ของสตรีเกาหลีในสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่ให้เป็นแต่ “แม่และเมียที่ดี”⁹ อีกทั้งหนังสือโคเรีย ไทมส์ยังกล่าวถึงการพิมพ์ภาพสตรีลงในธนบัตรครั้งแรกว่าเป็นสัญญาณอันยิ่งใหญ่ที่แสดงถึงความเท่าเทียมกันระหว่างเพศในสังคมของประเทศที่เพศชายเคยมีอิทธิพลแห่งนี้ นายลี เช็องแต ผู้ว่าธนาคารกลางยังหวังว่าธนบัตรรุ่นใหม่จะเป็นช่องทางการใช้จ่ายที่สะดวกสบาย ซึ่งนับตั้งแต่ค.ศ.2516 ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ได้พุ่งสูงขึ้นถึง 12 เท่าและรายได้ต่อหัวของประชากรก็เพิ่มขึ้น 110 เท่า ทำให้ชาวเกาหลีใต้จำนวนมากที่ไม่อยากใช้บัตรเครดิตต้องพกเงินสดจำนวนมาก หรือสมุดเช็คสำหรับใช้จ่ายเงิน แต่ธนบัตรรุ่นใหม่นี้จะลดต้นทุนในการทำสมุดเช็คที่มีค่าใช้จ่ายตกปีละ 280,000 วอน หรือกว่า 7,000 ล้านบาทเมื่อปีค.ศ.2008 และรัฐบาลยัง

⁹ “โสมแจ็งเกิดธนบัตร”สตรี”คนแรก.” ข่าวสด, 28 มกราคม 2552, 8.

กล่าวว่าชนบัตร์ใหม่ผลิตขึ้นเพื่อป้องกันการปลอมชนบัตร์ เช่น การใช้ระบบโฮโลแกรมหรือภาพสามมิติ¹⁰

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาประวัติเงินวอนรวมถึงประวัติและความสำคัญของบุคคลที่ปรากฏบนชนบัตร์และเหรียญวอนในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าบุคคลสำคัญที่ปรากฏบนชนบัตร์ล้วนมีบทบาทในยุคโซซอน ซึ่งในยุคนั้นมีการส่งเสริมปรัชญาลัทธิขงจื้อ จึงมีบุคคลสำคัญที่ปรากฏบนชนบัตร์ที่เป็นนักปราชญ์ลัทธิขงจื้อถึง 2 คน คือ ทเวกเย ลีฮวางและยูลกก อี้ฮี ที่ปรากฏบนชนบัตร์ใบละ 1,000 และ 5,000 วอนตามลำดับ ซึ่งทั้งสองคนมีผลงานเกี่ยวกับปรัชญาลัทธิขงจื้อมากมาย และยูลกก อี้ฮียังเป็นนักปฏิรูปสังคมอีกด้วย ในยุคโซซอนยังคงมีการทำสงครามกับประเทศญี่ปุ่น พลเรือเอกลีซุนชินที่ปรากฏบนชนบัตร์ใบละ 100 วอนเป็นแม่ทัพเรือของเกาหลีได้นำกองทัพเกาหลีสกัดกั้นกองทัพญี่ปุ่นเอาไว้ได้ จึงมีความสำคัญต่อประเทศเกาหลีมาก พระมหากษัตริย์ที่มีความสามารถรอบด้านอย่างพระเจ้าเซจงมหาราชที่ปรากฏบนเหรียญ 50 วอนและชนบัตร์ใบละ 10,000 วอน อาจจะเป็นเพราะชาวเกาหลีให้ความสำคัญกับการศึกษา เมื่อชาวเกาหลีมีภาษาของตนเองและมีการศึกษาอย่างทั่วถึงนับตั้งแต่พระเจ้าเซจงคิดค้นการประดิษฐ์อักษรขึ้นมา รูปของพระเจ้าเซจงจึงปรากฏทั้งบนเหรียญและชนบัตร์ แสดงให้เห็นว่าพระเจ้าเซจงมีความสำคัญอย่างมากกับชาวเกาหลี และเมื่อปี.ศ.2009 ได้มีการผลิตชนบัตร์ใบละ 50,000 วอนขึ้นมา โดยมีรูปบนชนบัตร์เป็นชินซาอิมดง ซึ่งเป็นผู้หญิงคนแรกที่ปรากฏบนเงินวอน ชินซาอิมดงเป็นแม่ของนักปราชญ์ลัทธิขงจื้อชื่อดังอย่างยูลกก อี้ฮี เป็นผู้หญิงที่มีความสามารถทั้งด้านการคัดลายมือ วรรณคดี บทกลอน เย็บปักถักร้อย และการวาดภาพ ซึ่งการที่เธอมีความสามารถมากมายเป็นเพราะว่าครอบครัวของเธอไม่มีลูกผู้ชายและส่งเสริมเรื่องสิทธิของผู้หญิงให้เท่าเทียมกับผู้ชาย ทำให้เธอเป็นผู้หญิงได้รับการยกย่องในยุคนั้นจนถึงปัจจุบัน

¹⁰ ThelastKGB, โรมากือบ 40 ปี เกาหลีออกธนบัตร์ 50,000 วอน, 2552, เข้าถึงเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2557 เข้าถึงจาก <http://www.oknation.net/blog/inter/2009/06/24/entry-3>.

จะเห็นได้ว่าการเลือกบุคคลสำคัญมาปรากฏบนเหรียญและธนบัตรนั้น ต้องเป็นคนที่มีความสามารถและสร้างคุณประโยชน์ให้กับประเทศชาติ ไม่ว่าจะเป็นทั้งด้านการรบเพื่อป้องกันประเทศ การคิดค้นประดิษฐ์อักษรเพื่อให้มีภาษาของตน การปลูกฝังแนวความคิดต่างๆผ่านงานเขียนและการวาดภาพ แสดงให้เห็นถึงการยกย่องบุคคลที่มีความสามารถและสามารถเก็บเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในอีกรูปแบบหนึ่งได้

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

ดำรง ฐานดี. **สังคมและวัฒนธรรมเกาหลี : เรื่องการเมืองเกาหลี**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2546.

ประพนธ์ เรืองณรงค์. **บันทึกจากเกาหลีใต้**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2531.

ไพบุลย์ ปิตะเสน. **ประวัติศาสตร์เกาหลี จากยุคเผ่าพันธุ์ถึงราชวงศ์สุดท้าย**. กรุงเทพฯ : คงวุฒิพัฒนาการ, 2545.

รวีโรจน์. **ชะตากรรมราชวงศ์เกาหลี**. กรุงเทพฯ : อนิเมทกรุ๊ป, 2552.

สกุลเงินของประเทศเกาหลีใต้. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 18 สิงหาคม 2556. เข้าถึงจาก <http://hunkook.com/สกุลเงินของประเทศเกาหลี>.

“โสมแจ็งเกิดชนบัตร์”สตรี”คนแรก.” **ข่าวสด**, 28 มกราคม 2552, 8.

Calla Lily (2555) **เมื่อเข้าป่า...แจะไปเที่ยว**. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2556. เข้าถึงจาก <http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=calalily&month=032012&date=11&group=23&gblog=7>

Chajin. (2551). **ว่กัันเรื่องประวัติศาสตร์เงินเกาหลี (วอน)**. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2556. เข้าถึงจาก <http://wanitcha.exteen.com/20080305/entry>

Thailearnkorea (ม.ป.ป.) **All about South Korea**. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2556. เข้าถึงจาก <http://thai-learn-korean.blogspot.com/p/blog-page.html>

ภาษาอังกฤษ

About Yi Sunsin. [online]. Retrieved December 22 ,2013. Available from <http://www.koreanhero.net/en/AboutYiSunsin.htm>

Chung, Edward Y.J. **The Korean Neo-Confucianism of Yi T'oegye and Yi Yulgok**. 1995.

Imjin Changch'o. **Admiral Yi Sun-Sin's Memorials to Court**. 3 rd ed. Korea : Yonsei University Press, 2007.

Shin Saimdang. [online]. Retrieved December 19, 2013. Available from

http://en.wikipedia.org/wiki/Shin_Saimdang.

South Korean Won. [online]. Retrieved November 12, 2013. Available from

http://en.wikipedia.org/wiki/South_Korean_won.

Yi Hwang. [online]. Retrieved December 27, 2013. Available from

http://en.wikipedia.org/wiki/Yi_Hwang.

Yi I. [online]. Retrieved December 18, 2013. Available from http://en.wikipedia.org/wiki/Yi_I.